

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Факультет економіки та бізнесу

Кафедра суспільно-гуманітарних наук

ПОГОДЖУЮ

Гарант ОПП

К.е.н., доц.

«26» 11 2019 р.

Н.В.Почерніна

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав.кафедри СГН

доц.

«28» 11 2019 р.

О.М.Максимець

ПРОГРАМА НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВО - СИЛАБУС

з дисципліни: Соціологія (обов'язкова)

Для спеціальності 051 «Економіка» за ОПП «Економіка»

Форма навчання денна

Кількість кредитів 3

Курс 2

Семестр 6

Змістових модулів (підсумкових модульних контролів) 2

СРС 62 години

Форма контролю – диференційований залік

Загальна кількість годин 90

«Соціологія». Силабус для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавр факультету економіки та бізнесу спеціальності 051 «Економіка» – Мелітополь: ТДАТУ, 2019. – 8 с.

Силабус складений на підставі «Положення про програму навчання здобувачів вищої освіти – силабус» (Мелітополь: ТДАТУ, 2019. – 16 с.) та Програми навчальної дисципліни «Соціологія» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» – Мелітополь: ТДАТУ, 2019. – 8 с.

Розробники: Тараненко Г.Г., к.пед.н., доцент

Рецензент: Ісакова О.І., к.філос.н., доцент.

Силабус затверджений на засіданні кафедри «Суспільно-гуманітарних наук»
протокол № 3 від «26» 11 2019 року
Завідувач кафедри СГН
доц. Мисеєв О.М.Максимець

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу спеціальності 051
«Економіка» для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавр за ОПП Економіка.
Протокол № 5 від «10» 12 2019 року
Голова, доц. Костякова А.А.Костякова

Назва дисципліни	Соціологія
Статус дисципліни	Обов'язкова
Форма контролю	Диференційований залік
Викладач (і)	Тараненко Галина Григорівна, к.пед.н., доцент кафедри суспільно-гуманітарних наук http://www.tsatu.edu.ua/shn/people/taranenko-halyna-hryhorivna/
E-mail викладача	galyna.taranenko@tsatu.edu.ua
1. Анотація курсу та Веб-сайт його розміщення	
<p>Курс «Соціологія» є важливою складовою гуманітарного циклу підготовки майбутнього фахівця, що уможлиблює вивчення суспільства як цілісного організму, особливостей його становлення як соціокультурної системи, дослідження соціальної структури суспільства, його життєдіяльність і соціальні зміни.</p> <p>Вивчення «Соціології» не лише поглиблює і конкретизує загальні уявлення про суспільство, але й надає більш загальні теоретико-методологічні суспільствознавчі знання щодо питань соціальної стратифікації, життєдіяльності суспільства і соціальних змін, особливостей роботи у малій та великій соціальній групі та функціонування колективу, особливості соціалізації особистості та її вплив на суспільство тощо.</p>	
Веб-сайт курсу	http://nip.tsatu.edu.ua/course/index.php?categoryid=338 (доступ через особистий логін і пароль для навчально-інформаційного порталу ТДАТУ)
2. Мета викладання дисципліни	
Формування розуміння сутності соціального життя та соціальної структури суспільства, а також навичок аналізу соціальних явищ і процесів.	
3. Завдання вивчення дисципліни	
Розвиток національної самосвідомості майбутніх фахівців; виховання патріотичних і морально-етичних переконань; прищеплення навичок наукового аналізу, спрямованих на забезпечення самостійного осмислення закономірностей суспільного розвитку; набуття практичних навичок роботи з історичними джерелами і науковою літературою; вироблення умінь застосовувати здобуті знання у повсякденній діяльності, для орієнтації у суспільно-політичному житті, оцінки суспільних явищ і подій.	
4. Результати навчання – компетентності (з урахуванням softskills)	
В результаті вивчення дисципліни будуть досягнуті наступні програмні результати навчання:	
знання	Знати предмет, структуру, функції, принципи, методи, основні категорії та закони соціології; загальну характеристику суспільства як цілісної системи та її складових; структуру і зміст спеціальних соціологічних теорій; основні закономірності формування та функціонування соціальних спільнот, соціальних відносин та соціальних інститутів; послідовність розробки програми соціологічного дослідження; основні методи збору, обробки, аналізу результатів соціологічного дослідження; шляхи реалізації результатів соціологічних досліджень і соціальних технологій у суспільній практиці; особливості взаємозв'язку особистості й суспільства, соціальний статус особистості; сутність соціальних зв'язків, дій, взаємодії між індивідами та групами, групову динаміку; соціальну структуру та соціальну стратифікацію суспільства; місце і роль соціальних інститутів та соціальних організацій у суспільстві; джерела виникнення соціальних конфліктів і функції соціального контролю; специфіку соціальних змін та соціальних рухів;
уміння	РН14. Визначати і планувати можливості особистого професійного розвитку РН26. Усвідомлювати пріоритетність реалізації цілей сталого розвитку
комунікація	РН1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності,

	розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу
softskills	PH24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей. Вміти планувати час

Після успішного проходження курсу здобувач вищої освіти володітиме наступними компетентностями:

- ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері економіки та у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки
- ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
- ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації
- ЗК 10. Здатність бути критичними самокритичним
- ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії
- ЗК 13. Здатність діяти соціально-відповідально та свідомо
- СК 8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудова відносин

5. Пререквізити

Дисципліни, що передують вивченню даної дисципліни	Психологія, Історія та культура України
--	---

6. Постреквізити

Дисципліни, які спираються на вивчення даної дисципліни	Соціальна відповідальність, Менеджмент, Економіка праці і соціально-трудова відносини
---	---

7. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				балів
			годин				
			лк	лаб	сем. (пр.)	СРС	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. СОЦІОЛОГІЯ ЯК НАУКА ПРО СУСПІЛЬСТВО							
1	Лекція 1	Соціологія як наука про суспільство.	1	-	-	-	-
	Практичне заняття 1	Соціологія у системі гуманітарного знання	-	-	1	-	5
	Самостійна робота 1	Місце соціології у системі гуманітарного знання	-	-	-	4	1
	Лекція 2	Соціальна структура	1	-	-	-	-

2		суспільства					
	Практичне заняття 2	Соціальна структура суспільства	-	-	1	-	5
	Самостійна робота 2	Соціальні інститути українського суспільства	-	-	-	4	2
3	Лекція 3	Суспільство як соціокультурна система	1	-	-	-	-
	Практичне заняття 3	Суспільство як система: соціальні статуси і соціальні ролі, соціальна стратифікація	-	-	1	-	5
	Самостійна робота 3	Соціальна стратифікація українського суспільства	-	-	-	4	2
4	Лекція 4	Культура і суспільство	1	-	-	-	-
	Практичне заняття 4	Соціологія культури	-	-	1	-	5
	Самостійна робота 4	Субкультури	-	-	-	4	2
5	Лекція 5	Особистість та суспільство	1	-	-	-	-
	Практичне заняття 5	Особистість та суспільство	-	-	1	-	5
	Самостійна робота 5	Соціологічні теорії особистості	-	-	-	4	2
6	Лекція 6	Соціалізація та проблеми формування особистості	1	-	-	-	-
	Практичне заняття 6	Соціалізація особистості	-	-	1	-	5
	Самостійна робота 6	Виховання та соціалізація	-	-	-	4	1
7-8	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 1	-	-	-	5	-
	ПМК 1	Підсумковий контроль за змістовий модуль 1	-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 1 - 45 год.			6	-	6	29	50
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. СОЦІОЛОГІЧНІ ТЕОРІЇ СЕРЕДНЬОГО РІВНЯ							
9	Лекція 9	Соціологія молоді	1	-	-	-	-
	Практичне заняття 9	Молодь у соціальній структурі суспільства	-	-	1	-	6
	Самостійна робота 9	Сучасні проблеми молоді	-	-	-	6	2
10	Лекція 10	Соціологія шлюбу і сім'ї	1	-	-	-	-
	Практичне заняття 10	Соціологія шлюбу і сім'ї	-	-	1	-	6

	Самостійна робота 10	Відродження духовних, історичних традицій в життєдіяльності української сім'ї	-	-	-	3	2
11	Лекція 11	Соціологія міста і села	1	-	-	-	-
	Практичне заняття 11	Соціологія міста і села	-	-	1	-	6
	Самостійна робота 11	Особливості міського й сільського розселення в Україні.	-	-	-	3	2
12	Лекція 12	Соціологія конфлікту	1	-	-	-	-
	Практичне заняття 12	Конфлікт як соціальне явище	-	-	1	-	6
	Самостійна робота 12	Природа соціальних конфліктів в сучасному українському суспільстві	-	-	-	3	2
13	Лекція 13	Соціологія праці і управління	1	-	-	-	-
	Практичне заняття 13	Соціологія праці	-	-	1	-	6
	Самостійна робота 13	Соціологічна суть керівництва	-	-	-	3	2
14	Лекція 13	Соціологія праці і управління	1				
	Практичне заняття 14	Соціологія управління			1		
	Самостійна робота 14	Робота на порталі				3	
15	Лекція 15	Соціологія праці і управління	1				
	Практичне заняття 15	Соціологія управління			1		
	Самостійна робота 15	Робота в Інтернеті				3	
16	Лекція 16	Соціологія майбутнього	1				
	Практичне заняття 16	Соціологія майбутнього			1		
	Самостійна робота 16	Робота в Інтернеті				3	
17-18	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 2	-	-	-	6	-
	ПМК 2	Підсумковий контроль за змістовий модуль 2	-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 2 – 45 год.			8	-	8	33	50
Диференційований залік							-
Всього з навчальної дисципліни – 90 год.			14	-	14	62	100

8. Методи та форми навчання.

Основними формами проведення занять є лекція та практичне заняття.

У процесі викладання дисципліни активно використовуються інноваційні методи навчання (брейнстормінг, робота в парах, групові дискусії, сесія «питання-відповідь», метод проектів, групові обговорення, ділові та рольові ігри, баскет-метод (метод навчання на основі імітації ситуації), тренінг-навчання, практичний експеримент тощо) та традиційні методи навчання (словесні, наочні, практичні; методи оволодіння знаннями, формування умінь і навичок, застосування отриманих знань, умінь і навичок; пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу, частково-пошукові, дослідницькі; порівняння, узагальнення, конкретизації і виділення головного; навчальна дискусія, пізнавальні ігри, створення ситуації інтересу і новизни у процесі викладання, опора на життєвий досвід здобувача вищої освіти, стимулювання обов'язку і відповідальності у навчанні тощо).

9. Політика курсу.

Політика курсу спрямована на розвиток умінь розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми, вміння працювати у команді та індивідуально, вміння приймати виважені рішення та делегувати відповідальність, налагоджувати ефективне спілкування та доброзичливі стосунки у колективі, вміння попереджувати та вирішувати конфліктні ситуації, вміння презентувати результати професійної діяльності, вміння планувати робочий та особистий час, вчасно вирішувати поставлені завдання, орієнтування на вирішення проблем, креативність та гнучкість у процесі їх аналізу.

Під час практичних занять створюється творчий простір для формування практичних умінь і навичок роботи у соціумі, зокрема у колективі.

На заняттях обов'язковим є дотримання правил роботи у групі, шанобливе ставлення до поглядів колег, налаштованість на дружню співпрацю та взаємодопомогу, роботу у команді.

На заняттях вітаються прояви творчості, креативності та індивідуальний підхід.

При оцінюванні враховується активність роботи на заняттях, теоретична підготовка, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи.

Всі види робіт доцільно виконувати в оговорений викладачем термін.

Пропущені заняття необхідно відпрацьовувати протягом 2 тижнів (за умови неможливості виконання в означений термін із поважної причини, строки відпрацювання оговорюються індивідуально).

При виконанні всіх завдань і видів контролю курсу слід дотримуватись академічної доброчесності.

Питання щодо курсу можна поставити викладачеві у мережі Facebook або E-mail.

10. Система оцінювання курсу

Поточний контроль здійснюється впродовж кожного практичного заняття (всього за ЗМ 1 – 30 балів, ЗМ 2 – 30 балів). Контроль самостійної роботи здійснюється впродовж кожного заняття (всього за СРС 1 – 10 балів, СРС 2 – 10 балів). Підсумковий модульний контроль складається із 2 модулів (всього за ПМК 1 – 10 балів, ПМК 2 – 10 балів).

Результати поточного та рубіжного контролю формують узагальнену оцінку в балах за накопичувальним принципом (за 100-бальною шкалою). Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання знань студентів ТДАТУ».

Критерії оцінювання тестових завдань ПМК1 та ПМК 2: від 0 до 10 балів залежно від процентної частки правильних відповідей

Критерії оцінювання підготовки до семінарського заняття при максимальній оцінці в 6 балів:

- при індивідуальному опитуванні: 6-5 балів – відповідь за темою заняття повна та аргументована без допомоги конспекту, студент дає відповіді на додаткові запитання; 4-3 бали – відповідь за темою заняття на основі конспекту, або неповна, або зустрічаються неточності та нелогічність викладу матеріалу; 2-1 бали – студент погано орієнтується у матеріалі, не має повного конспекту теми, не може логічно та змістовно викласти матеріал.

- при виконанні завдання у складі малої групи: 6-5 балів – за виконання завдання у повному обсязі та усне оприлюднення результатів з відповідями на додаткові питання; 4-3 бали – за активну участь у виконанні, проте пасивну у оприлюдненні результатів з частковими відповідями на додаткові завдання; 2-1 бали – за пасивну участь у виконанні завдання та частковій відповіді на питання.

Критерій оцінювання поточної самостійної роботи (ПСР) в межах тем при максимальній оцінці в 6-5 балів – самостійна робота виконана у повному обсязі без помилок; 4-3 бали – робота має незначні неточності; 2-1 бали – робота виконана частково.

11. Інформаційний пакет з дисципліни

Рекомендована література:

1. Барвінський А. О. Соціологія [Текст] : курс лекцій / А. О. Барвінський. - Центр навч. літератури, 2005. – 154 с.
2. Болотіна Є. В. Соціологія [Текст] : навч. посібник / Є. В. Болотіна, В. Б. Мішура. - Центр навч. літератури, 2007. – 128.
3. Соціологія [Текст] : курс лекцій : рекомендовано МОН України / за ред. В.М. Пічі. - 2-ге вид., випр. і допов. - Новий світ-2000, 2002. – 248 с.
4. Науково-технічна бібліотека ТДАТУ: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. – Точка доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>

Інформаційні ресурси:

1. Навчально-інформаційний портал ТДАТУ <http://nip.tsatu.edu.ua>
2. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>